

„A pártkongresszus színvonalasabb pártmunkát követel tőlünk“

Pártunk III. kongresszusa olyan időben ülésezett, amikor már lezárhatjuk új, népi államunk első éveinek tapasztalatait; olyan nemzetközi helyzetben, amikor a béke erői tárgyalászatokhoz kényszerítettek az imperialista nagyhatalmakat; amikor szemtanúi vagyunk annak a törvényszerű folyamatnak, hogy a 10 évvel ezelőtt még sziklaszilárdnak látszó tökéletes államcsoporthoz széthúzó részekre esnek szét és ott a nép egyre nagyobb része fordul szembe az agresszív világhatalmi törekvésekkel.

Ilyen helyzetben rendkívül nagy jelentősége van annak, hogy dolgozó népünk minden tagja tudatosan és meggyőződéssel dolgozzon a párt által hirdetett, a pártkongresszus által világosan megjelölt elvek és célkitűzések megvalósításáért.

A kongresszus óta eltelt három hónap. Népeink munkaképe, a munkateljesítmények, fegyelmek, a közvélemény — az állam életének ezek az érzékeny mutatói — világosan azt jelzik, hogy a dolgozók magukév teszik ezeket az elveket és értékelik a múlt év júniusi párt-határozat alapján országoszerűt megindult egészségfejlesztést. E fejlődés eredményeképpen egy év alatt is biztosabb, emberibb, könnyebbé vált a dolgozó élet és az emberek ügyes-bajos dolgainak megoldása fontos részévé vált a párt és állami szervek munkájának.

Ugyanakkor nem vitás, hogy a kongresszus határozatai nem valósulnak minden esetben olyan gyorsasággal és következetességgel meg, ahogy azt a párt és az egyszerű dolgozó emberek is szeretnék. Ennek oka nemcsak az egyes állami hivatalok munkájában még mindig megtalálható lélektelenség, vagy felelőtlen ügyintézés, hanem az is, hogy nem sikerült még mindenkit teljesen meggyőzni a párt jelenlegi politikájának feltétlen helyességéről. Az pedig világos, hogy ha valaki ennek igazságáról nincs meggyőződve, akkor minden jószándéka mellett is meghallgatja az elszármított zavarteltető fecsegéseit, melyekkel éppen a párt őszinte önkritikája által feltár hiányosságokba kapaszkodva igyekeznek közömbössébe taszítani és megingatni becsületese dolgozóinkat.

Ez szabja meg a párt, de minden egyes öntudatos ember felvilágosító munkájának a feladatait és fontosságát az elkövetkezendő időszakban: megkeresni ezeket a kételyeket, ezeket a nem világosan látott kérdéseket és izzé-porrá zúzni az ellenség által ezekhez fűzött „magyarzatokat“.

Ez ma jelentős problémát képez egyetemünk is, mert sokszor nem keressük meg ezeket a kételyeket, magyaráz szólna nem ismerjük eléggé, hogy mi érdekli, vagy emészti az egyes embereket.

Sok ilyen probléma van. Az elmúlt hetekben sokakat meggondolkoztattak azok a vélemények, melyek a párt jelenlegi, a mezőgazdaság fellendítését célzó politikáját kizárólagos parasztpolitikának tüntették fel. A mai napig sem tudtuk teljesen eloszlatni ezeket, de egyre többen értik meg, hogy a parasztság termelési kedvének és feltételeinek megjavítása nélkül csak közellátási nehézségeket, virágzó feketepiacot lehet teremteni, de az általános életszínvonal tartós és lényeges emelését csak a párt új politikájának útján lehet elérni. Az, hogy a dolgozó parasztság termelési kedve és termelése csökkenjen, a kulákságnak, a spekulánsoknak érdeke. Ezért van nagy jelentősége annak, hogy egyetemünk dolgozói és hallgatói, akik munkájuk során nap, mint nap számtalan falusi és városi dolgozóval érintkeznek, meg legyenek győződve arról és szószóli legyenek annak, hogy a dolgozó parasztság körülményeinek megjavításával a városi dolgozók is közelebb kerültek az igazi jóléteket jelentő kommunista társadalomhoz. Nagy Imre elvtárs: „Pártunk elött álló legnagyobb feladat a népi demokrácia állami szerveinek minden irányú megerősítése, a munkás-paraszt hatalom megszilárdítása. Ezen fordul meg pártunk egész politikája“. Ebből a szempontból nézve is látnunk kell ennek fontosságát.

A pártkongresszus választ adott az új szakasz értelmezése körül felvetődött kérdésekre is. Elszármolta a múlt évben elterjedt antimarkista nézeteket, amelyek a törvényesség és a demokratizmus kiszélesítését a proletárdiktatúra viselkedésének tüntették fel. Azonban a kongresszus ezzel kapcsolatos határozatainak valószínűsége, állami szerveink munkájának vezér-

fonalává kell válniok. Ha kisebb számban is, de még mindig találkozzunk kirívó esetekkel, amikor az antimarkista szemlélet az osztályszempontok félredobásán nyilvánul meg. Ennek egy más irányú veszélyes elfajulása az a liberalizmus, és könnyelműség, amely a párt és főleg DISZ szervezeteink egy részében az elmúlt tanévben elburjánzott.

A kongresszus útmutatásainak fényénél tisztán láthatjuk, hogy a törvényesség és a demokrácia nemcsak azt jelenti, hogy párt és állami szerveinknek kerülniök kell a dolgozók zaklatásait és biztosítani kell az állampolgári jogokat. Különösen hallgatóságunk és tanszemélyzetünk körében sokan elfeledkeztek arról, hogy a törvényesség azt is jelenti, hogy a ránk háruló kötelességeknek legjobb tudásunk szerint teszünk eleget. Ez pedig állami szerveink országos/jelentőségű határozatainak, például a mezőgazdaság, takarékoság, fegyelmegszilárdítása központi feladatként kezelését is jelenti, arról nem is beszélve, hogy ma a nevelő, felvilágosító munka megnevezett jelentősége idején az egyetemnek nagy hatóereje révén ez szélesebbkörű társadalmi kötelezettségeket is von maga után.

Párt- és tömegszervezeteink számára komoly feladatot jelent egyetemi viszonylatban is népi demokráciánk tömegbázisának kiszélesítése, az új Hazafias Népfront megteremtése. Mindezekből, mind a tanácsok munkájának megjavításával kapcsolatban megjelent tervezetből következik az a talán mehezőnek tűnő, de annál szebb feladat, hogy az egyetemek nagy tapasztalattal és ismerettel rendelkező dolgozóit nagyobb számban, bátrabban és nagyobb mértékben vonjuk be az egyetem, a város politikai, gazdasági és kulturális ügyeinek intézésébe.

A III. pártkongresszus párt- és állami életünk minden ágára részve számtalan útmutatást adott. Megfontolt kritikai hangja hozzásegített bennünket a korábbi évek eseményeinek és tetteinek tárgyilagos értékeléséhez. Ugyanakkor a gazdasági élet, a népjólét, az állami intézmények, az osztályharc kérdésében megjelölt hosszú évekre a tennivalókat. Ezek a tennivalók nemcsak a funkcionáriusok tennivalói. Ezek tennivalói az egyetem minden dolgozójának és majdan az egyetem padjai közül kikerülő fiataloknak is, akik azokban az éve-

ben kerülnek majd az oktatás, az egészségügy, stb. területein fontos munkakörbe, amikor a pártkongresszus által megjelölt nagyszerű perspektíva, a kulturáltabb szocialista élet a megvalósulás útján lesz. A pártkongresszus az elkövetkezendő évekre adott feladatokat. Az elkövetkező idő pedig a ma tanuló, fejlődő ifjúságé. Ezért mondhatjuk, hogy a pártkongresszus határozatainak és útmutatásainak egyetlen pontját sem tudjuk megvalósítani akkor, ha fiataljaink nevelését, szakmai és ideológiai képzését nem tekintjük minden párt-, állami- és tömegszervezet központi feladatának. Az új tanév küszöbén nagy lehetőségekkel fogunk munkához és ezeket nem szabad kiaknázatlanul hagynunk.

Mindezeket a feladatokat azonban az egyetemi, különösen tanszemélyzeti alapszervezeteink munkájának tartalmasabbá tétele nélkül nem lehet megoldani. Szívleljék meg párt-szervezeteink, de a tömegszervezetei vezetői, minden párttagunk is az új szervezeti szabályzatnak és az azzal kapcsolatos vitának a tanulságait, hogy megszűnjének az elmúlt évben sajnos nem ritka öncélú, silány, az egyetem tényleges problémáitól idegen és így természetesen érdektelen rendezvények. Tegyük elevenebbé, tartalmasabbá, vonzóvá a pártéletet elsősorban azzal, hogy a dolgozókat érdekli és érintő kérdésekkel, az egyetem oktató, nevelő, kutató és gyógyító munkájával szervesen összefüggő kérdésekkel foglalkozzunk és az azokkal kapcsolatos hibák, hiányosságok kiküszöbölésére fordítsák energiájuk javát.

A múlt év júniusi párt-határozat óta az egyetemi alapszervezetek és a két pártbizottság jelentős eredményeket tudott elérni a kormányprogram, illetve a pártkongresszus elveinek megvalósítása terén: Ennek a munkának eredményeképpen nőtt meg az egyetem a párt iránti bizalom és kerültek közelebb egymáshoz a párt és a dolgozók. A meglévő eredményeknek a birtokában, a kongresszus anyagának alapos feldolgozása és nap, nap után történő felhasználása segítségével kell elérnünk, hogy az új tanév további eredmények és ami ennek záloga: a párt- és tömegszervezeti munka színvonalasabbá válásának éve legyen.

Szilárd János,
az Orvostudományi Egyetem
Pártbizottságának titkára

Gondolatok a termelési gyakorlatról

Kedvetlenül cipeltem ki bőröndömöt a szegedi állomásra és a számomra ismeretlen Budapest felé induló vonatra való várakozás alatt félelmem egyre inkább megnevezkedett.

Termelési gyakorlat. Már a neve is ismeretlen. Mit termel az ember jogi vonalon?

Megnéztem a kezembem szorongatott cédulát: **Belkereskedelmi Minisztérium, Élelmiszerkereskedelmi Központ Jogi Csoport, Bajcsi Zsilinszki-u. 16.**

A szorongó érzésemtől való szabadulás céljából biztatgattam magam sikertelenül. Kollokvium előtti izgalommal kerestem meg a címet Budapesten. (Titokban még reménykedtem is, hogy nem találom meg). Tíz perc múlva ott ültem Dr. Bencze Tibor íróasztala mellett, aki régi ismerős módjára fogadott és elmagyarázta a csoport szervezését, munkáját és azt is, hogyan látja az én feladatomat: néhány napig figyelni kell munkájukat ahhoz, hogy bekapcsolódjak.

Figyeltem és láttam. Láttam azt, hogy ahhoz, hogy az ember egy vitás kérdést eldöntsen, hogy a maga igazságát megvédje a Döntőbizottságon vagy a Bíróságon, hogy bonyolult és megoldhatatlannak látszó kérdést mégis megoldjon, sokat, nagyon sokat kell tudnia. És cleget akkor sem tud, hiszen a gyakorlati élet számszámra vet fel olyan kérdéseket, amelyekre jogszabály nem felel. Láttam azt, hogy általunk, diákok által az egyetemen nem túlzottan kedvelt részletkérdések valójában milyen nagyfontosságúak. Láttam és megtanultam, hogy milyen nehéz feladat az, hogy az ügyintézésnél az egész nemzetgazdaság érdekét tartsa szem előtt a jogász. Érdekes volt megfigyelni, hogyan tartja kezében az egész kereskedelmet a központ — és ha hibát észlel, hogyan vonja felelősségre a hibázót, vagy a feladatot megvalósításra előtt álló akadályt hogyan gördíti el, vagy kerüli ki a szükségnek megfelelően. Azt láttam, hogy tudás-

és becsületesség kell ahhoz, hogy az ember megfeleljen ezeknek a feladatoknak. A tudásnak pedig nem papíros-tudásnak kell lennie, hanem az étellel szorosan összeforrott tudásnak, amelynek igazat érezni lehet és minden részének szükségességét a gyakorlattal megmagyarázni.

A rég holtak hítt és „csak a vizsgák számára tanult“ jogszabályok egymásután keltek életre bennem és érdekességet, értelmet és fontosságot nyertek azzal, hogy az élemlerülő jogi problémára választ adtak, vagy ha nem feleltek meg a gyakorlati élet követelményeinek problémáit jelentettek.

Egyre több elintézni való ügyirat került az asztalomra és megvallom, nehezen bírtam meg egy-egy kezeddel. De amikor az ügyintéző rovataban megláttam nevemet, elpirultam örömben és amikor először tárgyaltam a Döntőbizottságon, különös izgalom fogott el.

De minden arra intett, hogy még nagyon keveset tudok és nagyon sokat kell tanulnom. Mondják, hogy az első lépés a tudás felé a tudatlanság felismerése. Hát ezt a lépést tettem meg a nyári gyakorlat első hetében a tudás felé. Azután a következő hetek munkája egyre több tartalommal töltötte meg érdeklődésemet: tárgyalások a Központi Döntőbizottságnál, a Bíróságon, érdekes megbeszélések és viták a kereskedelem és az ipar között, az osztályvezetői értekezleteken való részvétel, a kiszállások egy-egy vállalathoz, ahol nem jól folyt a munka. Beadványok és jogszabály-módosítási tervezetek születését láttam. Nyári állomáshelyemnek gazdag tapasztalati anyaga segített abban, hogy a tudás felé megtegyem a második lépést is.

S még egyet kaptam ott a nyári gyakorlaton: pályaszeretetét. Szép és nehéz pálya a jogi, csak — bármennyire hihetetlennek hangzik — szív kell hozzá.

Bod Ágnes

Az Éghajlattani Intézet a terepen

A TANÉV befejezése és a vizsgák lezajlása után az egyetem intézetei, tantermei csendesek, a máskor forgalmas folyosók üresen konganak, csak a felvételi vizsgákra jelentkezők láthatók itt-ott. Az Éghajlati Intézet különösen csendes és kihalt: kutató kiszálláson van az Intézet.

Ugyanakkor a Bükk-hegység egyik gyönyörű völgyében, a Lusta-völgyben érdekes kép tárul az arra járó üdülő dolgozók, turisták szeme elé. A természeti szépségekben gazdag tájat különös tárgyak tarkítják: csillogó műszerek, fehér műszerállványok, sátrak, fabarokok, szélmérő műszerek turbinái.

A Szegedi Tudományegyetem Éghajlati Intézetének dolgozói az oktatási munkák mellett Wagner Richárd professzor vezetésével már évek óta foglalkoznak mikroklímakutatásokkal. Jelenleg a hegyi erdők és rétek sajátosság éghajlatát vizsgálják a Bükk fennsíkán.

A klímakutatás keretében a talajközeli légtér vizsgálata igen fontos. Ebben a talajközeli légtérben a szabad légtérhez képest különleges lörvényszerűségek érvényesülnek. A mikroklímakutatás célja ezeknek a törvényszerűségeknek feltárása. Mivel az ember és a gazdasági növények ebben a talajmenti légrétegben élnek, a mikroklímakutatás jelentősége gyakorlati tekintetben igen nagy. Eppen ezért a Magyar Tudományos Akadémia termunkalatai keretében az Éghajlati Intézet sorozatos méréssel kutatja a Bükk fennsík kélimajellegettségét abból a célból: milyen növényfaj alkalmas a sajátosság éghajlat mellett a kopár hegységek betelepítésére.

A 750 MÉTER magasan fekvő völgyben a különböző égtájú lejtőkön és a 820 méter magas gerincen mikroklímaállomások találtak. A mérések, — amelyek igen sok irányban kiterjedtek — különleges műszereket igényelnek. Gyorsan és pontosan kell velük a méréseket végrehajtani. Erre a célra a legalkalmasabbak az elektromos műszerek.

Az Intézet két elektromos távhőmérő központtal rendelkezik. Ezenkívül sok más speciális műszer áll a kutatók rendelkezésére.

A mikroklímakutatásokból az egyetem hallgatói is kivették részüket. A III. évet végzett földrajz-geológia szakos hallgatók termelési gyakorlatuk keretében bekapcsolódtak a mérési munkákba. Lelkesen végezték a rájuk háruló, teljes odaadást kívánó munkát, amelyet a kellemetlen időjárás bizony megnehezített. A gyakorlat megmutatta, hogy a hallgatóknak a tanév folyamán végzett elméleti felkészülése kielégítő volt és az elméletben tanultakat a gyakorlat-

ban is tudják alkalmazni. A lelkiismeretes, pontos munka után a pihenést is élvezték a jó levegőn.

A kutatások iránti nagyfokú érdeklődésre vall az a tény, hogy mindeddig számos érdeklődő kereste fel a lakott helytől lávól lévő kutatótelepet.

Fodor Gábor rektor elvtárs két ízben is meglátogatta kutatásainkat és a terepgyakorlatot végző hallgatókat. A párt részéről Krajtkó, Tari és Bezerédi elvtársak, a tanulmányi osztály részéről pedig Polányi elvtárs tekintette meg munkánkat. A Magyar Tudományos Akadémia IV. osztályától Kocsis István szaktitkár, továbbá Schulhoff Öljön professzor, az Orvosmeteorológiai Szakosztály elnöke, az Országos Meteorológiai Intézetből a vezetőség csaknem teljes létszámmal, a legnagyobb érdeklődéssel kísérté figyelemmel Wagner professzor elvtársnak a kutatásokról adott beszámolóját. Déry Frigyes egyetemi tanár, az Országos Meteorológiai Intézet igazgatójának vezetésével, Zách Alfréd h. igazgató, Béll Béla, a szentlőrinci aerológiai intézet vezetője, Takács Lajos, Flórián Endre és Szilágyi Tibor tudományos kutatók vettek részt a tapasztalatcserét szolgáló ankéton. A vezető szakemberek a kutatások során felismert új mikroeteorológiai jelenségeket és a légköri folyamatok észlelési módszerét, valamint azok fizikai folyamatainak magyarázatát teljes mértékben magukévá tették.

A NÖVÉNYTANI szakemberek részéről a Soproni Erdészeti Főiskola kiküldötte kapcsolódott be a kutatásokba. Az orvosmeteorológusokat Páter János doktor, az Országos Balneológiai Intézetet Kérdő István doktor képviselte. A Debreceni Erdészeti Technikum hatvan hallgatója is érdeklődő látogatást tett tanárai vezetésével.

Az eddigi kutatások szép eredménnyel zárultak. A nagyarányú adatfelvétel, valamint az adatok feldolgozása egész évben komoly munkát kíván az Intézet dolgozóitól. Az Éghajlattani Intézet a jövőben is folytatja kutatásait.

A mikroklímakutatás roppán jelentősége van a növénytermelés szempontjából, mivel a növények egész életüket azon a területen és azok között a jelenségek között töltik el, mellyel a mikroklímakutatás foglalkozik. Kétségtelen, hogy ez a tudományág még fiatal és a fejlődés szakaszában van, ezért a mezőgazdaságban való alkalmazásai még beláthatatlan lehetőséget rejtenek magukban.

A múltban hasonló vizsgálatok e téren nem folytak. Kormányzatunk nagy súlyt fektet a mezőgazdaság fellendítésére, éppen ezért támogatja a mezőgazdasági termelésrel kapcsolatban álló mikroklímakutatásokat.

Hebehurgya átszervezés

A nyári szünetben a menzán étkezők száma egész kicsire apadt. Tehát szokatlanul kevesen vannak, akik éhségük szertartásos kielégítését végzik itt nap mint nap. De miért is étkeznének többen, mint ahányan vannak; ehhez elfogadható indok sem lenne. Így tehát az egyetem gyakorlati érzékű étkezői a dolog könnyebbik végét ragadták meg: csak annyian ettek ahányan voltak. Mivel kevesen voltak, a menza vezetősége méltánylan-dó ésszerűséggel egy kisebb teremben terített, pontosabban egy kisebb teremben lehetett enni.

E kis terem meg-hitt családja; jellege nem kis mértékben emelte az utóbbi időben az étkezők viszonyok színvonalát; a szembedicserés vesztélye nélkül mondhatjuk: az étkezők az egyik legjelentősebb menzai juttatásnak

minősítik e rokon-szenves éttermet, jól lehet koraárterte a jelenlegi tudományos vélemények szerint felettebb vitatható.

Egy szép napon megfosztották az étkezőket e kis szoba szelid örömeinek élvezésétől, átírányították őket egy nagy terembe. (Talan az egyetemen, mely tehetség és perspektíva rombolás nélkül ment végbe.) Ez az átírányítás a legnagyobb beképzeltséggel sem mondható jóslakerültnek. Ugyanis e nevezetes szép napon a kis terembe érkeztek nem ebéd-el, hanem egy udvarias mondatlalt fogadták: tessék a másik épületben lévő nagyterembe menni. Ezt külön megmondták minden érkezőnek. A lekötözött kosztosok nem tehettek egyebet, elmentek a nagyterembe. Természetesen az ellen-senkeinek sem lehet

kijogása, hogy egy kis teremből el kell mennie egy nagy terembe. Azt azért úgy gondolom meg kérdezhetjük: ez a nagyjelentőségű értesítést miért kellett egyéneknél felbontani? Talán a fogyasztás szualéjának növelese érdekében? Vagy talán mélyebben fekvő gazdasági-politikai okai vannak? Nem lett volna helyesebb megővni tisztességes perspektívájú egyetem dolgozókat a felkapaszkodás veszélyétől? (A lépcsős gondolatok).

Ha előző nap mind-ezt kihirdetik, nem hiszem, hogy a kis szoba meghittségének lett volna olyan éhséhasú szerelmese, aki másnap ebéd előtt ellátogat oda. Hatvan ember 2-3 perccének cteközölása ha nem is nagy idő, de bosszantó bizonyítéka a felületen, a dolgozókra tekintettel nem levő intézkedésnek.